

Gespreksnota werkwijze van MRE-werkplaatsen

T.b.v. de vergadering van het Algemeen bestuur van het MRE op 16 december 2015

Geachte collega's Leden van het Dagelijks bestuur, leden van het Algemeen bestuur.

In de brief van 22 oktober heb ik mij kritisch uitgelaten ten aanzien van het handelen van de Werkplaats wonen. Het is van groot belang dat we samen de schouders zetten onder een goed en steeds beter functioneerende organisatie. Ik verwacht aan dit proces vanuit een positief kritische houding een belangrijke bijdrage te kunnen leveren.

Ik wens samen met u even in te gaan op een aantal specifieke onderdelen:

- Betrokkenheid gemeenteraden.
- De besluitvorming binnen het MRE
- De opdracht van de Werkplaatsen en de positie van het Regionaal Platform.

Betrokkenheid gemeenteraden

Nu we het MRE dienen te zien als een netwerkorganisatie waarbij de besluitvorming plaatsvindt op het gemeentelijk niveau is het ten zeerste aangewezen de gemeenteraden van de in het MRE vertegenwoordigde gemeenten vroegtijdig te betrekken. Helaas heb ik vast moeten stellen dat u in uw brief van 15 oktober 2015 met als onderwerp "Advies Werkplaats Wonen, denk met ons mee" nergens verwijst naar uw wens om input te verkrijgen vanuit de gemeenteraden. In uw brief van 22 oktober geeft u aan dat het in eerste instantie de verantwoordelijkheid is van de individuele college om te communiceren naar de eigen gemeenteraad.

Ik deel deze mening niet. In dit geval is het begrijpelijk dat de Werkplaats wonen heeft teruggekoppeld aan het Regionaal Platform als opdrachtgever, maar wij hebben vanuit het MRE een eigen verantwoordelijkheid daar waar het gaat om het betrekken van de gemeenteraden en mogen die niet laten afhangen van het al dan niet correct invullen van de vermeende verantwoordelijkheid van de individuele colleges.

U hebt bovendien zelfs nagelaten de raadsvertegenwoordigers in kennis te stellen van uw aanschrijven.

Inmiddels heeft de eerste vergadering van de Raadstafel 21 plaatsgevonden. Ik verkeer in de overtuiging dat de Raadstafel 21 "inmiddels operationeel" verder zal waken over de betrokkenheid van de raden in het algemeen.

Besluitvorming MRE

Het MRE is een zogenaamde netwerkorganisatie geworden. De besluitvorming vindt niet langer centraal plaats maar binnen iedere afzonderlijke gemeente. Maar hoe verloopt het proces om te komen tot enige besluitvorming dan ?

In opmaat naar de evaluatie 2016 acht ik het wenselijk een beter zicht te hebben op de organisatie, de structuur en het proces om te komen tot besluitvorming in het bijzonder. Ik ontvang graag de toezegging van het algemeen bestuur dat dit ruimschoots voor het evaluatiemoment duidelijk in beeld wordt gebracht en dat het algemeen bestuur invloed heeft op de evaluatieopdracht en deze vast zal stellen.

De opdracht van de Werkplaats Wonen en de positie van het Regionaal Platform.

Onder de vlag van de gemeenschappelijke regeling Metropool Regio Eindhoven is het Regionaal platform gevormd. Wij duiden het Regionaal platform als een Lichte flexibele overlegstructuur van 21 colleges.

Het Regionaal Platform vormt een onderdeel van het MRE. Het Regionaal Platform spreekt over regionale thema's, wisselt kennis uit en er bestaat de mogelijkheid tot het opdoen van inspiratie. Formele besluiten worden door het regionaal Platform niet genomen. Wel kan het platform adviseren aan het algemeen en dagelijks bestuur van de Metropoolregio Eindhoven.

Onder het MRE vallen ook de diverse werkplaatsen. Het Regionaal Platform formuleert de opdrachten aan de Werkplaatsen. Het ligt daarom in de rede dat de Werkplaatsen advies uitbrengen richting het regionaal Platform. Het regionaal Platform brengt desgewenst advies uit richting het dagelijks bestuur.

Het hierboven geschetste verdient toch even aandacht. Het Regionaal Platform kan formeel geen besluiten nemen. Toch formuleert het Regionaal Platform opdrachten naar de Werkplaatsen. Opmerkelijk omdat aan het formuleren van een opdracht toch een besluit ten grondslag zou moeten liggen. Dit geeft mijns inziens stof tot nadenken en dwingt tot meer duidelijkheid in zaken de structuur van het MRE en de daarin te volgen processen. Ik wil de suggestie doen om het algemeen bestuur in het vervolg de opdrachten voor de werkplaatsen te laten vaststellen.

De Werkplaats Wonen werkt aan de opdracht die haar in 2014 "zonder voorafgaand besluit" is verstrekt door het Regionaal Platform: *"Stel vast waar de woningmarktpartijen in de Metropoolregio Eindhoven gezamenlijk naartoe willen met de regionale woningmarkt en bepaal de gezamenlijk te bespreken thema's en knelpunten. Vat dit samen in een visie op de regionale woningmarkt."*

De Werkplaats heeft de opdracht slechts een advies te verstrekken, logisch want de Werkplaatsen hebben zoals dat ook het geval is voor het Regionaal Platform geen bevoegdheid tot het nemen van formele besluiten. Het ligt dan ook in de rede ervan uit te gaan dat het door de Werkplaatsen te leveren advies een vrijblijvend advies is dat desgewenst betrokken kan worden bij eventuele besluitvorming. Langs welke route we tot besluitvorming dienen te komen is nog niet duidelijk.

Als ik wat verder inzoom op de Werkplaats wonen dan kom ik tot de conclusie dat de Werkplaats meer doet dan haar is opgedragen. Verder namelijk dan het verstrekken van een vrijblijvend advies richting het Regionaal Platform.

Zo lees ik nergens dat de Werkplaats Wonen de opdracht heeft gekregen om partijen bij elkaar te brengen om te komen tot de ondertekening van een manifest. Een manifest nota bene waarin krachtige standpunten worden ingenomen zoals:

Daarom willen wij:

- *de regionale woningmarkt 'besturen' als ware het één samenhangend geheel;*
- *dat overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en burgers gezamenlijk nadenken over wat goed zou zijn voor de regionale woningmarkt;*
- *dat overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en burgers gezamenlijk afstemmen en besluiten nemen over ontwikkelingen op de regionale woningmarkt.*

Wij willen dat concretiseren door:

- *gezamenlijk een regionale woonvisie op te stellen, waarin staat wat onze regionale visie en doelen zijn ten aanzien van het bouwen en wonen in de regio;*
- *afspraken te maken over de afstemming, toepassing en uitvoering van die regionale woonvisie;*
- *gezamenlijk onderzoek te doen naar de regionale woningmarkt en de specifieke, complementaire kwaliteiten van elk van de gemeenten;*
- *een gezamenlijk en breed samengesteld orgaan in te stellen dat nadenkt en niet-vrijblijvend adviseert over gewenste ontwikkelingen op de regionale woningmarkt;*
- *het grondbeleid onderling af te stemmen en de grondkosten te beheersen en beheren;*
- *af te spreken het bovenstaande ook daadwerkelijk te gaan doen door de samenwerking vast te leggen in een uitvoeringsprogramma met inspanningsverplichting.*

Wie heeft besloten dat wij hierop in willen zetten:

Heeft de Werkplaats Wonen hiertoe besloten ?

Het Regionaal Platform ?

Het Dagelijks of Algemeen bestuur ?

Stof tot nadenken, en een signaal richting het Dagelijks bestuur om hierin duidelijkheid te scheppen. Ik wens hierbij aan te tekenen dat de opdrachten die door het regionaal Platform zijn gegeven aan de werkplaatsen duidelijk lijken te zijn. Mocht echter blijken dat ze voor interpretatie vatbaar zijn dan dient dat te worden opgelost, we hebben immers belang bij een duidelijk opdrachtverstrekking. In de toekomst dient dan ook nog scherper aan de werkplaatsen te worden meegegeven hoe het verdere besluitvormingsproces over adviezen dient te verlopen; dus aan wie wordt teruggekoppeld en wat het doel is van het advies.

Vervolgstappen

Concreet voorzitter:

Ik verzoek bij deze het dagelijks bestuur om zich nog eens te buigen over:

- De opdrachten aan de werkplaatsen de besluitvorming die daaromtrent heeft plaatsgevonden in het verleden de reikwijdte en de begrenzing daarvan.
- De rol van de werkplaatsen naar de toekomst, nadat ze advies hebben uitgebracht. Houden ze op te bestaan? Hebt u nieuwe opdrachten in gedachten of geven de werkplaatsen daar naar eigen goeddunken invulling aan ?

- Besluitvorming ten aanzien van eventuele aanvullende opdrachten aan de Werkplaatsen “denk daarbij aan bijvoorbeeld een bijkomende opdracht om te komen tot de ondertekening van een manifest”.
- De werkwijze en samenstelling van de werkplaatsen is zo verschillend dat het onduidelijk wordt, een uniforme werkwijze zou de effectiviteit van de werkplaatsen vergroten.
- De inrichting van de organisatie, de onderlinge relaties tussen de verschillende gremia (DB, AB, RP, werkplaatsen, Raadstafel en gemeenten) van het MRE, processen bevoegdheden enz.
- De effectiviteit van de besluitvorming binnen het MRE. Oftewel: komen we zonder gemeenschappelijke besluitvorming o.b.v. een GR wel tot gezamenlijke besluiten.

Ik ben de mening toegedaan dat we scherp moeten blijven toezien op het functioneren van het MRE. Derhalve acht ik het vroegtijdig aanscherpen van de werkwijze van het MRE waardevol als opmaat naar de evaluatie van het MRE die eind 2016 zal plaatsvinden. Een goede samenwerking binnen een transparante en voor alle betrokken partijen begrijpbare organisatie, vormt de basis van ons bestaansrecht. Er moet worden voorkomen dat de onduidelijke organisatiestructuur en werkwijze een afbrokkelend draagvlak voor het MRE tot gevolg heeft. Wij dienen hierin elke dag opnieuw te investeren om te komen tot draagvlak voor onze ideeën.

Theo Geldens

Lid Algemeen Bestuur MRE namens de gemeente Valkenswaard